

Taust

Maailm on kompleksne süsteem. Samuti on seda kliima, ökosüsteemid ja organismid. Tänapäevases maailmas toimub elurikkuse kadu – liigid ja ökosüsteemid hävivad. Inimmõistusel on seejuures raske mõista, et võrdlemisi arenenud, kuid valdavalt lineaarne loogika on aluseks käitumisele, mis on need süsteemid üle Maa taluvuspiiride [1] viinud. Komplekssed süsteemid on mitteintuitiivsed ja nõuavad mõistmiseks süsteemmõtlemist. See on mõtlemise vorm, mis ületab lineaarse loogika ja näeb detailide asemel detailide ja üldpildi seoseid, seejuures võimaldades näha, missugustel alustel valitakse üks tegutsemisviis, mitte teine.

Probleem

Põhiprobleem on seega see, et keskkonnale kasulikud käitumismustrid, millest võidakse rääkida palju tahes, ei juurdu meie igapäevastesse tegevustesse ega suurtesse otsustesse, kui me ei saa aru, kuidas need tegevused päriselt mõjutavad lõppkokkuvõtteks meie endi isiklikku elukvaliteeti. Keskkonnale kasulikud käitumismustrid eeldavad juurdumiseks komplekssete süsteemide mõistmist – ehk seda, et me saaks päriselt aru, kuidas meie tegutsemine keerukate süsteemide osalisena ringiga meid ennast mõjutab

Lahendus

Ideeks on teaduspõhine lauamäng, mille käigus mängijad õpivad, kuidas liigid oma keskkonnaga kohanevad, kuidas nad üksteist mõjutavad, mis mõjutab nende ellujäämist ja missuguseid tingimusi on vaja ellujäämiseks. Võimaldame ökosüsteemide eri elementide, vastasmõjude, interaktsioonide ja seoste mudeldamist, mis toetab süsteemmõtlemise arengut. Meie eesmärk on luua mängija peas püsiv muutus. Kui inimene ei mõista, miks mingi käitumine on talle kasulik, ta seda tõenäoliselt ei tee.

TL;DR:

- 1) Lauamäng on üks süsteem, mis mudeldab päris süsteemi
- 2) Mudeldamine aitab komplekssetest süsteemidest aru saada
- 3) Arusaam muudab käitumist.

Mängu kirjeldus

Kas sa oled märganud, et sel kevadel on õue minnes ilmastikule vastava riietuse valimine läinud keerulisemaks? Öösel oli lumetorm, aga päeval kannab lausa kummikuid, et mitte sulalumme uppuda.

Selleks, et meie jalad kuivaks jääksid või varbad ära ei külmuks, valime sobilikud jalatsid. Kuidas aga kohanevad kimalane, sisalik või kõrvenõges, kui temperatuur järsult külma ja soojakraadide vahel pendeldab? Milliseid kohastumusi nad vajavad, et suvises südalinna kuumalaines ellu jääda? Millist rolli mängib nende ellujäämises inimene? Kui olulised on teised liigid ja nendevahelised seosed, et inimene muutuvates keskkonnatingimustes ellu jääks?

Liigipiirid on strateegiamäng, kus mängijate eesmärk on keskkonnatingimuste muutudes ellu jääda. Vahendiks on ennustamine ja planeerimine, et ennetada olustiku kahjulikku mõju (nagu ilmastikukindla jalatsi valimine, et mitte haigeks jääda).

Iga mängija on pidevalt topeltrollis. Ta mängib nii ühe Eestis esineva liigi kui ka inimese rollis. Mängu käigus õpib ta tundma:

- Eesti kõige ägedamaid, iseäralikumaid ja olulisimaid liike. Hallist hundist põdrasambliku ja kukeseeneeni.
- Liikidevahelisi seoseid, ehk kuidas nad teineteist toetavad ja mõjutavad.
- Milliseid tingimusi on vaja, et ökosüsteem kokku kukuks ja kuidas seda ära hoida.

Heli Aomets

Idee autor, Tegevjuht, kes vastutab arvude, meeskonna ja mängu kognitiivse poole teaduspõhisuse eest.

Anete Altrov

Käimatõmbaja, kes vastutab mängu ökoloogilise poole teaduspõhisuse eest.

